

Domácí úkol ze cvičení 11 – jako příprava na příští cvičení (dobrovolně můžete i přinést ke kontrole, co jste řešili):

Derivace složené funkce více proměnných:

„Technika derivování – předpokládáme, že platí předpoklady pro užití „řetízkového“ pravidla - jaké to jsou předpoklady?

Pokuste se aspoň jeden příklad „sepsat“ a zjistit, co „nejde“- případné nejasnosti probereme na cvičení.

1. Určete $g'(x)$ a $g''(x)$, je-li $g(x) = F(x, \varphi(x))$.

2. Určete parciální derivace 1. a 2. řádu funkce g , je-li

(i) $g(x, y) = f(x^2 y, \frac{x}{y})$; (ii) $g(x, y) = f(x^2 + y^2, xy, \frac{y}{x})$; (iii) $g(x, y, z) = f(\frac{x}{y}, \frac{y}{z})$.

3. Určete parciální derivace 1. a 2. řádu funkce $g(x, y) = F(x, y, \varphi(x, y))$.

Extrémy (jednoduché):

Zopakujte si, prosím, co „víte z přednášky o lokálních a globálních extrémech funkcí více proměnných a zkuste promyslet některý z příkladů:

1. Vyšetřete v R^2 globální i lokální extrémy následujících funkcí:

a) $f(x, y) = x^3 + 8y^3 - 6xy + 5$;

b) $f(x, y) = 12xy - x^2y - xy^2$;

c) $f(x, y) = x^4 + y^4 - x^2 - 2xy - y^2$;

d) $f(x, y) = x^2 + y^2 - 2y$.

2. Vyšetřete globální extrémy funkce $f(x, y)$ na množině M , je-li:

a) $f(x, y) = x^2 + y^2 - 2y$, $M = \{(x, y); x^2 \leq y \leq 4\}$

b) $f(x, y) = 6 - 4x - 3y$, $M = \{(x, y); x^2 + y^2 \leq 1\}$

Implicitní funkce:

Zkuste, zda byste vyřešili některý z následujících příkladů (viz věta o implicitní funkci z přednášky) a připravte si, prosím, případné dotazy :

1. Ukažte, že rovnicí $F(x, y) = 0$ je v okolí bodu (x_0, y_0) definována implicitně funkce $y = f(x)$.

Pak a) vypočítejte $f'(x_0)$ a $f''(x_0)$;

b) aproximujte funkci $f(x)$ v okolí bodu x_0 pomocí Taylorova polynomu 2. stupně, když:

i) $F(x, y) = x^2 - y^3 + x^2y - 1$, $(x_0, y_0) = (1, 0)$

ii) $F(x, y) = x^3 + y^3 - 3xy - 3$, $(x_0, y_0) = (1, 2)$

iii) $F(x, y) = xy - e^x + e^y$, $(x_0, y_0) = (0, 0)$.

2. a) Dokažte, že rovnicí $2x^2 + 2y^2 + z^3 + 8xz - z + 8 = 0$

je definována implicitně v okolí bodu $(-2, 0, 1)$ funkce $z = f(x, y)$, $f \in C^2(U(-2, 0))$.

b) Ukažte, že bod $(-2, 0)$ stacionárním bodem funkce $f(x, y)$.

c) Nabývá funkce $z = f(x, y)$ v bodě $(-2, 0)$ lokální extrém?

3. a) Nechť funkce $F(x, y, z)$ má spojité parciální derivace prvního řádu v okolí bodu (x_0, y_0, z_0) a nechť platí $F(x_0, y_0, z_0) = 0$. Odvoďte rovnici tečné roviny k ploše, dané rovnicí $F(x, y, z) = 0$ v bodě (x_0, y_0, z_0) za předpokladu, že aspoň jedna z parciálních derivací 1. řádu funkce F je v bodě (x_0, y_0, z_0) nenulová.

b) Napište rovnici tečné roviny a vektorovou rovnici normály v bodě $(1, 2, -1)$ k ploše, dané rovnicí

$$x^3 + y^3 + z^3 + xyz - 6 = 0 .$$